

Justus Hansen
Inatsisartunut ilaasortaq

06-12-2016
Suliap normua: 16350
Postboks 1340
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
All. (+299) 32 93 98
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**EU Canadallu niuernikkut isumaqatigiissutaat pillugu § 37 naapertorlugu
apeqqutinut akissutit.**

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi imm. 1 naapertorlugu EU Canadallu niuernermut isumaqatigiissutaat, CETA¹-mik taaneqartartoq, pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit. Apeqqutit suliassaqarfinit akisassanngortinneqarsimapput.

Apeqqut:

- 1. EU Canada-llu akunnerminni niuernikkut isumaqatigiissut
atsiorneqaqqammersoq (CETA) Kalaallit Nunaat-nut qanoq
sunniuteqassava?**

Akissut:

Aalisakkat pillugit isumaqatigiissut malillugu aalisakkanik tunisassiat Kalaallit Nunaanneersut akileraaruseqqaarnagit EU-mut eqqunneqarsinnaapput – pingaartumik aninermut isumaqatigiissut malillugu, tunisassiallu allat nunatta OLT-mi nunatut inissisimanagera iluaqutugalugu niuerfinit akileraarusernagit eqqussuussinnaavai, tamannalu artikel 200-mi, TEUF²-imi aamma siunner-suisoqatigiit aalajangigaanni 2013/755/EU-mi tunngavilerneqarpoq. Aalisakkanik tunisassianik akileraaruserneqanngitsumik eqqussuisoqarniarpat Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni aalisarneq pillugu naammaginartumik isumaqatigiissuteqarsimanissaa pisariaqarpoq, tunisassianullu allanut tunngatillugu tamanna OLT-mi suleqatigiittoqarnissaanik isumaqatigiissummi tunngavilerneqarpoq.

EU kalaallit tunisassiaannik avammut nioqquteqarfiunerpaallunilu pisisartuuvoq, taakkunungalu ilaapput aalisakkanik tunisassiat pingaarnertut inuussutissarsiutigisavut. Taamaamat nunarsuarmioqatigiit eqqarsaatigalugit nunat marluk isumaqatigiissutaat CETA-tut ittut aqutugalugit niuernermik tamanut ammaanera Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartorujussuuvoq. Killilersugaanngitsumik niueqatigiinnissamik isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaata EU-mik attaveqarneratigut ilanngaaserinikkut immikkut salliutitaasarnera annertusiartortumik ajorseriartippaat.

¹ EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)

² Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde af 2007 (Den Europæiske Unionip suleriaasia pillugu isumaqatigiissut).

Europami niuerfimmut Kalaallit Nunaata ulloq manna tikillugu salliulluni isersinnaanera pingaaruteqartoq taamaalilluni innarlerneqassaaq aamma Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit avammut niuertut unammillersinnaassusiat tunisassiani qitiusuni tatisimaneqalerluni. Taamaammat niuernikkut aningaasallinikkullu isumaqatigiissutit CETA-tut ittut kalaallit aningaasaqarnerannut ajoqusiinnaassapput.

Raajarniarnermik aalisarnikkullu inuussutissarsiornerup iluani salliutitsinerup Kalaallit Nunaannut qanoq naggataatigut kinguneqassanersoq siumut oqaatigiumi-naappoq. Kisitsineq ataasiinnaq atorlugu kingunerisassanut naatsorsuisoqar-sinnaanerata ajornartuuneranut pissutsit arlallit pissutaapput. Pingaaruteqar-torli tassaavoq Kalaallit Nunaata niuerfinnut ilanngaaserinertaqanngitsumik isersinnaanera, oqaluttuarisaanermilu pingaaruteqarsimaqisoq annikilleriartussanngorpoq.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq CETA tamakkiisumik suli atuutilersussanngortinneqarsimanngimmat. EU-parlamenti imaluunniit EU-mi nunat ilaasortaasut isumaqatigiissummik suli atortussanngortitsisimanngillat. Isumaqatigiissut EU-Parlamentimit akuersissutigineqareerpat, tamannalu qaammatini aggersuni pissagunarpoq, CETA-mi isumaqatigiissutigineqartut atornerarallartussaassapput. EU-mi nunat ilaasortaasut parlamentiisa arlaat ataasiinnaq taasinikkut amerlanerussuteqalaarluni isumaqatigiissummik akuersissuteqanngitsuussagaluarpas CETA atortussanngortinneqarsinnaassanngilaq. Ataatsimut isigalugu isumaqatigiissutip atortussanngortinnissaa ilimanarpoq. Vallonienimili naalakkersuisut inissisimanerannik pissuteqartumik sulinerup kinguaattoorfiuneratigut paasinarsivoq atortussanngortitsiniarneq ilimagisamiit unammillernarnerulaassasoq.

Apeqqut:

- 2. Naalakkersuisut qanoq suliniuteqarniarpat CETA Kalaallit Nunaat raajanik aalisakkanillu avammut tunisassiorneranut ajortunik kinguneqannginnissaa piniarlugu, Canada-mut unammillernerput aamma eqqarsaatigalugu?**

Akissut:

Taamatut salliutitsinerup annikilliarneranik EU-mut ilisimatitsinissaq Naalakkersuisut politikkikkut anguniagaraat, ajornartorsiut EU-mut tamakkiisumik erseqqissarlugu, taamaaliornikkummi Kalaallit Nunaannut salliutitsineq annertusineqassammat. Salliutitsineq "EU-mi ilaqutaasut ilaannut" tunniunneqartarpoq, tamannalu Kalaallit Nunaata OLT-imi nunat ilaannut isigineqartut pigigunagaa. Taamatullu salliutitsisarnerup annikillisarnerata kingunerisinnaavaa Kalaallit Nunaata EU-mi niuerfinnut aalisakkanik avammut nioqquteqarneratigut isertitassaasinnaasunik annaasaqarnissaa Canadap aningaasarsiornikkut annertuumik ingerlatsinerata inissisimalluarnera pissutaalluni. Ukiuni tulluuttuni EU-mi OLT-mut tunngassuteqartut tamarmik,

Kalaallit Nunaata Suleqatigiinnissamik Isumaqatigiissutaa aamma aalisarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut isumaqatiginninniutigeqqinneqassapput. CETA-p kingunerisaanik salliutitsisarnerup annikilliarternera isumaqatigiinniarnerni taakkunani Naalackersuisut ilanngunniarpaat.

Killilersugaanngitsumik niueqateqarsinnaanermut isumaqatigiissut EU-p Canadallu akornanni isumaqatigiissutaasoq tunngaviatigut EU-p niueqatigisaanut allanut ajortumik sunniuteqartussaavoq. EU - aamma nunarsuatsinni nunat allat eqqarsaatigalugit - assersuutigalugu killilersugaanngitsumik niueqatigiinnissamut isumaqatigiissutinut atsiorneqareersunut taarsiissuteqartarnermut akuersaartuunngillat.

Naalackersuisut CETA-mi ineriartortoqarneranut malinnaapput, arlaatigullu iliuuseqarsinnaanernik nalilersuillutik.

Apeqqu:

3. Naalackersuisut qanoq naatsorsuutigaat CETA raajat qalerallu akiinut sunniuteqarnissaa?

Akissut:

Canada tunisassianik Kalaallit Nunaata tunisassiarisartagaanik amerlaqisunik avammut nioqquteqartuuvuq, tamannalu aqqutigalugu qaleralinnut suluppaakkanullu tunngatillugu unammillernersaalluni. CETA pillugu isumaqatigiissutip atuutilerneratigut canadamiut raajanut EU-mut tunisaannut akileraarut ukiut 7-it ingerlaneranni atorunnaariartussaaq. Canadamiut tunisassiaat kalaallit tunisassiaat assigalugit europami niuerfinnut killilersorneqanngitsumik eqqussuunneqarsinnaalissapput. Peqatigitillugu Canada suliaannut angisuunut iluaqutissaqareerpoq, kalaallillu aalisakkerinerinut sanilliullugu tunisassiornermut 20 procentimik appasinnerusunik aningaasartuuteqarluni, tamatumalu kingunerisinnaavaa Canadap avammut niuernerata kalaallit avammut niuerneranut ajortumik kinguneqartitsisinnaanissaa.

Canadamiut qaleraliutaannut akileraarutitigut akiliutaasartuq isumaqatigiissutip atuutilerneratigut 0 %-iulissaaq. Taamaammallu paasinarsereerpoq canadamiut aalisarnikkut suliffissuaqarnerat Europap iluani niuerfinnut akileraaruserneqanngitsunik isersinnaalerpat unammillernerujussuarmik kinguneqarumaartoq. Taamatut unammillertoqalernera qalerallit raajallu Canadami EU-milu akiinut appariartitsinnaavoq, tamannalu kalaallit aalisakkanik avammut nioqquteqartuunut malunnaataassaaq. Qanoq akit allanngussanersut siumut oqaatigineqarsinnaanngilaq.

Apeqqu:

4. Naalakkersuisut pineqartumut attuumiassutilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut:

Akissutigineqareersut takukkit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq